

Bru
Reinhouders Dept. 24-12-76

„Kinderen kunnen leven met dingen die ze niet begrijpen”

(Door Henk Vos)

Schrijver van de kerstmusical „Hansje en het welbehagen” is Harry Geelen die al naam maakte met „Oebele”, „Q en Q” en „De weg naar Hamelen”. Het schrijven van kinderprogramma's is voor hem de meest belangrijke bijzaak in zijn leven want de 38-jarige auteur, getrouwd en twee kinderen van 12 en 8 jaar, werkt als scenario-schrijver-regisseur en filmtekenaar bij Maarten Toonder Studio's.

Hij heeft de ampexband van de musical nog niet gezien en hij zegt waarom: „Ik kom nooit in de televisie-studio. Door mijn werk bij Toonder heb ik bepaalde ideeën over regie en vormgeving en Tineke Roeffen is veel te bekwaam om ze met allerlei opmerkingen en vragen voor de voeten te lopen. Dan kost het veel meer werk als zij mij uit moet leggen waarom iets dat ik gesuggereerd heb technisch niet kan.”

Harry Geelen zegt over zijn bedoelingen met de musical: „Ik heb alle vormen van eenzaamheid op een rijtje gezet, want eenzaamheid is oorzaak van het meeste onbehagen. Ik ben eigenlijk op het idee gekomen door de humorloosheid van veel vernieuwers die je op het tv-scherm voorbij ziet trekken.”

Harry Geelen kent door zijn beroep erg veel acteurs en hij schrijft dan ook op hun lijf: „Dat heb ik geleerd bij Oebele en Hamelen. Ik schrijf het beste als er een paar

afleveringen geweest zijn want dan weet je wat je met de mensen kunt doen. Ik schreef de series per aflevering en toen ik aan het laatste deel van Hamelen toe was wist ik zelf nog niet hoe het af ging lopen. Het legt wel een grote druk op je als je niet eerst de hele geschiedenis op papier zet maar gebrek aan inspiratie heb ik nooit en er is geen enkele aflevering van Oebele of Hamelen geweest die meer dan drie dagen heeft gekost. Met deze werkwijze moet de KRO natuurlijk wel akkoord gaan want dat is voor hen wel een wekelijkse sprong in het duister. Er blijkt in elk geval wel uit welke vrijheid en mate van vertrouwen ik geniet.”

Jaartje niet

Dit winterseizoen zendt de KRO geen kinderserie van Geelen uit. „Ik heb wel de synopsis voor twee series gemaakt maar er kwamen zoveel personen in voor dat het onbetaalbaar werd. Nou, dan maar een jaartje niet. Ik heb het toch druk genoeg. Dat verandert niets aan het feit dat als ik morgen met een betaalbaar idee binnenstap, het meteen wordt geregeld want de KRO zendt alles uit wat ik op papier zet. Toch fijn, zo'n onconventionele manier van werken zonder dat er eindeloze en lange vergaderingen van programmastaven aan te pas komen,” zegt Geelen.

„Als het moet, zet ik morgen weer iets in elkaar. Ik ben nooit bang dat ik faal en zonder televisie hoef ik het ook dit seizoen niet te doen want naast de kerstmusical

HARRIE GEELLEN

heb voor IKON een poppen-animatie-serie geschreven; ook voor kinderen. Daarin worden ze vertrouwd gemaakt met begrippen als: wat is grond, wat is bezit, wat is arm en rijk en wat is geweld.”

Volwassenen

Karakteristiek voor de kinderseries van Geelen is dat ze ook graag door volwassenen worden bekeken.

Geelen: „Daar doe ik helemaal geen moeite voor. Ik ga van de veronderstelling uit dat kinderen een hele hoop dingen nog niet weten. Die onbekende begrippen gebruik

ik gewoon, want ze horen aan tafel vader en moeder ook praten over dingen waarvan ze alleen flarden begrijpen. Zo zit ik regelmatig in de bus, want ik reis altijd met het openbaar vervoer, en dan hoorde ik 's maandags als ik naar mijn werk ging kinderen praten over „Q en Q” en „Hamelen”. Uit hun uitlatingen bleek dan dat ze er lang niet alles van begrepen hadden en hun fantasie op hol sloeg maar het bleek ook dat ze zich kostelijk hadden geamuseerd. Nou, dat vind ik prachtig. Kinderen ontwikkelen een bepaalde routine om te leren leven met dingen die ze niet begrijpen en daarmee hebben ze heel wat voor op volwassenen. Bovendien denk ik dat het goed is om kinderen te laten kennismaken met woorden die ze niet kennen. Het is de enige manier om ze daarmee vertrouwd te maken.”

Exact

Over zijn lijfcomponist Joop Stokkermans zegt Harry Geelen: „Joop is akelig exact. Als je hem muziek uit zijn tas ziet halen zijn de vellen smetteloos wit zonder ezelsoren en zijn de noten netjes getekend. Zo iemand heb ik naast me nodig want ik ben ontaard slordig. Ik heb bijvoorbeeld geen enkele tekst meer van wat ik ooit heb geschreven. Ik rem Joop af als hij te traditioneel doet en Joop remt mij af in mijn wanordelijkheid.”

Tineke

Vol lof is Geelen ook over zijn regisseur Tineke Roeffen. „Ze is een vrouw en dat betekent dat ze

opgevoed is in een maatschappij waarin ze verplicht was te luisteren. Dat kan ze dan ook bijzonder goed. Waar ze ook typisch vrouw in is, is haar praktische manier van denken. Correcties die nodig zijn in verband met de regie, en die ze zonder mijn protest gemakkelijk zelf zou kunnen aanbrengen omdat ze het kan, laat ze mij doen. Dat vind ik een grandioze manier van iemand in zijn waarde laten. Ik breng wel eens te veel scènewisselingen aan waar Tineke het niet mee eens is omdat alles in twee dagen opgenomen moet worden, maar van de andere kant heeft zij er als regisseur natuurlijk voordeel van dat ik zelf in de filmindustrie zit want terwijl ik schrijf selecteer ik de technisch onhaalbare dingen zelf al uit.”

Speelfilm

Harry Geelen is momenteel ook bezig met het maken van een speelfilm naar de boeken van Pinkeltje. „Daarmee gaat een grote wens van mij in vervulling, tenminste als alles financieel rondkomt,” zegt Harry. „want die film ga ik maken met elektronische camera's. Daar kun je effecten mee maken die op film onmogelijk zijn. Als de hele band dan klaar is wordt die „overgeschreven” op film. Dat moet in dit geval wel, want Pinkeltje is een kabouter zo groot als een vinger en om dat goed in beeld te kunnen brengen wil ik Chromakey gebruiken.” (Chromakey is een trucagemogelijkheid bij televisieopnamen waarvan ook in Hamelen veelvuldig gebruik werd gemaakt).

Over ons televisiebestel zegt

Harry Geelen: „Het is natuurlijk in hoge mate inefficiënt en geldverslindend maar de enige kans dat er af en toe eens een goed programma tussen de fabriekscroquetten zit. De VPRO-manier van televisie maken staat mij het meest aan. De mensen bij de VPRO herkennen de menselijke warmte. Dat hoeft niets te maken te hebben met eigen productie want het meeste materiaal koopt de VPRO in het buitenland.

Ze maken echter van dat materiaal een erg goed gebruik door montage. Dat wil niet zeggen dat ik de rest kitsch vind. Kunst en kitsch, daar ligt een hele hoop tussen.

Je kunt bijvoorbeeld wel smalend praten over de „Man van Zes Miljoen”, en ik vind die verhalen ook truttig, maar er zit toch iets in dat kinderen erg aanspreekt en dan mag je dat niet zo maar veroordelen. Wat we in ons land nodig zouden hebben is een schrijversstudio waar mensen opgeleid worden tot auteur. Als iemand hier iets schrijft voor de eerste keer en het is niet goed wordt hij meteen onthoofd. Dat is onrechtvaardig. Een componist geeft een werk ook niet uit voor hij het zelf heeft horen spelen maar dat kan met toneel nou eenmaal niet. Het zou dan mogelijk moeten zijn om stukken die uit die schrijversstudio komen wel op te nemen maar eventueel niet uit te zenden en ze dus alleen als leerstof te gebruiken. Ik vind wel dat de kijkdichtheid te veel heilig wordt verklaard. Daardoor wordt er weinig geriskeerd. En wie zegt mij dat het populairste programma niet het minst onpopulaire is.”